

Μάθημα : Θρησκευτικά

Κεφάλαιο : 24 Επίσκεψη στο μοναστήρι

ΜΕΤΕΩΡΑ (Την εργασία επιμελήθηκε ο μαθητής Νίκος Καραγιάννης της Δ1 τάξης)

Τα **Μετεώρα** είναι ένα σύμπλεγμα από τεράστιους σκοτεινόχρωμους βράχους που υψώνονται έξω από την [Καλαμπάκα](#), κοντά στα πρώτα υψώματα της [Πίνδου](#) και των [Χασιών](#). Τα μοναστήρια των Μετεώρων, που είναι χτισμένα στις κορυφές κάποιων από τους βράχους, είναι σήμερα το δεύτερο πλέον σημαντικό [μοναστικό συγκρότημα](#) στην [Ελλάδα](#), ύστερα από το [Άγιο Όρος](#). Από τα τριάντα που υπήρξαν ιστορικά, σήμερα λειτουργούν μόνο έξι και τα οποία από το [1988](#) περιλαμβάνονται στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO.

Στη θέα των ιερών βράχων ο επισκέπτης μένει έκθαμβος από την εντυπωσιακή μεγαλοπρέπεια αυτού του γιγαντιαίου πέτρινου συμπλέγματος.

Τα πρώτα μοναστήρια κτίστηκαν με πολλή επιμέλεια και δεξιοτεχνία κατά τον 14ο αιώνα. Με το πέρασμα των χρόνων ορισμένα από αυτά ανακατασκευάστηκαν και άλλα υπέστησαν σημαντικές επισκευές προκειμένου να συμπληρωθούν, και να δοθεί έτσι το τελικό αρχιτεκτονικό τους σχήμα. Έκτοτε ορθώνουν το ανάστημά τους στις κορυφές των βράχων δίνοντας έτσι την εντύπωση ότι αποτελούν το φυσικό τους τελείωμα.

Η ανάβαση παλαιότερα γινόταν με σκαλωσιές στηριγμένες σε δοκάρια σφηνωμένα μέσα στους βράχους, με δίχτυ, και λίγο αργότερα με ανεμόσκαλες. Σήμερα οι προσκυνητές-επισκέπτες χρησιμοποιούν τις σκάλες που λαξεύτηκαν στα βράχια, εξασφαλίζοντας έτσι μία άνετη και ασφαλή ανάβαση στα μοναστήρια.

Από τα 24 μοναστήρια σήμερα λειτουργούν τα έξι ενώ τα υπόλοιπα 15 είναι ακατοίκητα και ερειπωμένα. Οι Ιερές Μονές της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, της Αγίας Τριάδας, του Αγίου Νικολάου του Αναπαυσά, και του Βαρλαάμ είναι αντρικές ενώ η Ιερά Μονή Ρουσάνου και Αγίου Στεφάνου γυναικείες.

Μοναχοί, ιερείς αλλά και σπουδαίοι αγιογράφοι της εποχής, όπως ο Θεοφάνης και ο Φράγκος Κατελάνος, φιλοτέχνησαν με τοιχογραφίες τους ναούς των Μετεώρων. Η Παναγία η Θρηνωδούσα, ο Εσταυρωμένος, η Γέννηση του Χριστού, τα Μαρτύρια των Αγίων, είναι από το θαυμάσιο εικονογραφικό πρόγραμμα των τοιχογραφιών που κοσμούν το εσωτερικό των ναών. Έχουν πλούσιο χρωματισμό άλλοτε ζωηρό και άλλοτε απαλό, αποδίδεται ζωή και φυσικότητα στα εκφραστικά πρόσωπα και στις κινήσεις τους, και τα θέματα είναι εμπνευσμένα κυρίως από τον χριστολογικό και τον αγιολογικό βίο.

Κάποιες τοιχογραφίες όμως, υπέστησαν σοβαρότατες ζημιές από επιδρομές βανδάλων που δεν σεβάστηκαν την ιερότητα του εκκλησιαστικού χώρου, και άλλες πάλι φέρουν πάνω τους τα ανεξίτηλα σημάδια φθοράς του χρόνου. Τεχνοτροπικά οι τοιχογραφίες εντάσσονται στην τελευταία Παλαιολόγεια βυζαντινή περίοδο.



Στα Μετέωρα σώζονται θησαυροί, κειμήλια και πολλά έργα μικροτεχνίας. Αντιπροσωπευτικό δείγμα μικροτεχνίας είναι το αριστουργηματικό ξυλόγλυπτο τέμπλο που βρίσκεται στο καθολικό της Ιεράς Μονής Αγίου Στεφάνου.

Φορητές εικόνες οι παλαιότερες από τις οποίες σήμερα φυλάσσονται στα σκευοφυλάκια των ναών, Σταυροί με Τίμιο Ξύλο, αρχιερατικοί ράβδοι, χρυσοποίκιλτα ιερατικά άμφια, χειρόγραφα, Ευαγγέλια, σκεύη για λειτουργικούς σκοπούς, μολυβδόβουλλα, αργυρές λειψανοθήκες είναι κάποια από τα μουσειακά εκθέματα, που ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει. Από ιστορικής πλευράς μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι πάνω από χίλιοι χειρόγραφοι κώδικες, καθώς και οι πολύτιμες σε αξία σειρές βυζαντινών και μεταβυζαντινών εγγράφων που σώζονται και φυλάσσονται στα αρχαιοφυλάκια των μοναστηριών.

Στην Ιερά Μονή Αγίου Στεφάνου φυλάσσεται και η Θαυματουργός Κάρα του 'Αγιου Χαράλαμπου, ενώ στη Μονή Βαρλαάμ υπάρχει το Ευαγγέλιο που αποδίδεται στον Αυτοκράτορα του Βυζαντίου Κων/νο Πορφυρογέννητο.

Σήμερα τα Μετέωρα έχουν χαρακτηριστεί από τον ΟΗΕ Μνημείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Μέσα απ' αυτή την κληρονομιά οι μοναχοί-ασκητές πορεύονται αιώνες τώρα ακολουθώντας τα βήματα των πρώτων οικιστών Πατέρων τους, σμιλεύοντας την πίστη τους με την υπακοή, την ακτημοσύνη, την ταπεινοσύνη, τη νηστεία και την αδιάλειπτη προσευχή στον Ύψιστο Δημιουργό.